

УДК 657.1

Візіренко С. В. ¹

Пімкіна Г. В. ²

¹канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

²студ. гр. ФЕУЗ-622М ЗНТУ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НЕРОЗПОДІЛЕНОГО ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Головним показником фінансової звітності, який відображає ефективність діяльності підприємства, надає інформацію для прийняття управлінських рішень та дозволяє прогнозувати результати діяльності підприємства є прибуток.

Інформація стосовно прибутку підприємства знаходить своє відображення у звітності підприємства: у формі Баланс (Звіт про фінансовий стан), формі 2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) та формі 4 Звіт про власний капітал.

У НП(С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» надані наступні визначення прибутку та збитку підприємства: прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати; збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Нерозподілений прибуток або непокриті збитки є складовою власного капіталу, характеризують результат діяльності підприємства. Нерозподілений прибуток є одним з важливих видів капіталу. Нерозподілений прибуток залишається в розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток, виплати дивідендів учасникам, покриття збитків минулих періодів.

Облік нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку ведеться на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». За кредитом рахунку відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом – збитки та використання прибутку. До рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» відкривають субрахунки, характеристика яких наведена в табл. 1.

По закінченні звітної періоду на підставі розрахунків і довідок бухгалтерії результат діяльності підприємства, що визначено на рахунок 79 «Фінансові результати», списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

Таблиця 1 – Характеристика субрахунків до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»

Номер субрах.	Назва субрахунку	Характеристика субрахунку
441	«Прибуток нерозподілений»	відображає наявність та рух нерозподіленого прибутку
442	«Непокриті збитки»	відображає непокриті збитки, їх списання здійснюються за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу тощо.
443	«Прибуток, використаний у звітному періоді»	відображає розподіл прибутку між власниками (нарахування дивідендів), відрахування в резервний капітал та інше використання прибутку в поточному періоді. Сальдо на цьому субрахунку у кінці року закривається у кореспонденції із субрахунками 441 та/або 442 з виведенням сальдо на одному з цих субрахунків.

Використання прибутку підприємствами можливо за такими напрямками:

1) збільшення розміру зареєстрованого (пайового) капіталу (відображається за дебетом субрахунку 441 «Прибуток нерозподілений» і кредитом рахунків 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»;

2) формування резервного капіталу (відображається за дебетом субрахунку 441 «Прибуток нерозподілений» і кредитом 43 «Резервний капітал»;

3) виплата премій за облігаціями (відображається за дебетом субрахунків 441 «Прибуток нерозподілений», 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» і кредитом субрахунку 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»;

4) виплата дивідендів учасникам (відображається за дебетом субрахунків 441 «Прибуток нерозподілений», 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» і кредитом субрахунку 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами»;

5) покриття збитків минулих звітних періодів (відображається за дебетом субрахунку 441 «Прибуток нерозподілений», рахунків 40 «Зареєстрований (па-

йовий) капітал», 41 «Капітал у дооцінках», 42 «Додатковий капітал», 43 «Резервний капітал» і кредитом субрахунку 442 «Непокриті збитки».

Розподілення прибутку за напрямками майбутнього використання дасть можливість правильно вести аналітичний облік.